

Història Medieval

Codi: 100014

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500240 Musicologia	OT	3	0
2500240 Musicologia	OT	4	0
2500241 Arqueologia	FB	1	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Antoni Virgili Colet

Correu electrònic: Antoni.Virgili@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Antoni Ferrer Abarzuza

Prerequisits

Cap prerequisit.

Objectius

L'assignatura fa un recorregut generalista sobre les diverses etapes i els principals processos i esdeveniments que van tenir lloc durant l'Edat Mitjana, entre els segles V-XV a través de diversos enfocaments temàtics de la ciència històrica (social, polític, econòmic, ideològic, cultural) i mitjançant activitat de caràcter teòric i pràctic.

L'objectiu principal de l'assignatura és proporcionar als alumnes els recursos adequats per adquirir el coneixement bàsic sobre el marc històric de l'Edat Mitjana que li servirà per fonamentar l'aprenentatge de moltes de les assignatures posteriors del grau.

Competències

Musicologia

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Arqueologia

- Contextualitzar i analitzar processos històrics.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica.
2. Aprendre de manera autònoma.
3. Comunicar-se tant oralment com per escrit en idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
4. Contextualitzar i analitzar processos històrics.
5. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi històrica.
6. Dominar l'estructura diacrònica general del passat.
7. Dominar la història universal de l'edat mitjana.
8. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
9. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
10. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
11. Interpretar i analitzar les fonts documentals.
12. Interpretar la pluralitat i l'heterogeneïtat del desenvolupament cultural de la humanitat.
13. Interpretar les fonts materials i el registre arqueològic.
14. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
15. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
16. Treballar en equip respectant les diverses opinions.
17. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.

Continguts

0. Edat Mitjana i feudalisme. Conceptes; etapes. Aproximació a les eines de la història medieval: documents i materials.

1. Baix Imperi - Alta Edat Mitjana (s. IV-VII). Colonat, cristianisme i migracions de pobles. Els estat germànics.
2. De l'Imperi d'Orient a l'Imperi Bizantí (s. VI-XIII): entre Justinià i les croades.
3. Mahoma, l'Islam i els estats islàmics (segles VI-X): de la Meca a Bagdad.
4. Els Carolingis (s. VIII-X): formació, organització i fi de l'imperi. Els escandinaus a l'Europa Cristiana.
5. L'ordre feudal: renda i relacions feudovassallàtiques.
6. L'església feudal (s. XI-XIII): Reforma, Pau i Treva, Investidures i Croades.

7. Les monarquies feudals (s. XI-XIII): Capets, Plantagenet i Staufen.
8. Europa Oriental (s. X-XIV): bisbats i estats.
9. Les ciutats en l'ordre feudal (s. XII-XV): artesanía, gremis, comerç, finances i universitats.
10. Fams, epidèmies i guerres: l'època del Gòtic (s. XIV-XV).
11. Els estats islàmics (s. X-XV): els tres califats, l'imperi mongol i la seva divisió.
- 12: Bizanci (s. XIII-XV): de l'Imperi Llatí a la presa de Constantinoble.

Metodologia

- Classes teòriques dirigides pel professor /a.
- Sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor/a.
- Pràctiques vinculades a sortides organitzades.
- Lectura comprensiva de textos i interpretació de cartografies, gràfics, taules i documents arqueològics.
- Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.
- Estudi individual

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques dirigides pel professor /a	35	1,4	1, 4, 8, 9, 12
Sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor/a.	15	0,6	6, 9, 15, 17
Tipus: Supervisades			
Lectura comprensiva de textos i interpretació de cartografies, gràfics, taules i documents arqueològics	20	0,8	3, 8, 15, 16
Tipus: Autònomes			
Estudi individual	25	1	2, 6, 8, 9
Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics	30	1,2	5, 7, 8

Avaluació

50% Exàmens. Hi haurà dos exàmens parcials (eliminadoris de matèria)

30% Treball escrit a partir de la lectura d'una monografia o bé treball escrit sobre el biaix històric d'una font escrita o audiovisual.

20 % Treballs escrits: comentaris sobre pràctiques d'aula i participació en la jornada Eines 2.0., o activitat alternativa decidida pel professorat.

Per aprovar l'assignatura cal aprovar els dos exàmens necessàriament. Per fer la mitjana aritmètica dels exàmens cal arribar a un mínim de 3,5.

Es reavaluaran les activitats d'avaluació lliurades en els terminis establerts pel professor/a de l'assignatura; en cap cas es podrà presentar un exercici per primera vegada durant el període de reavaluació. No es reavaluaran proves que no hagin arribat a un mínim de 3,5/10 en la qualificació. La reavaluació consistirà en una prova escrita a partir de tot el programa. La nota de reavaluació serà un aprovat.

Es considerarà com alumne "no avaluable" aquell que no ha lliurat un mínim del 50% de les evidències avaluables de l'assignatura.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un exercici d'avaluació, aquest es qualificarà amb un 0, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En el cas de produir-se diverses irregularitats en altres exercicis la qualificació final de l'assignatura serà 0.

L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà oportunament els mecanismes per fer-ho.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través fòrums wiki i / o discussions d'exercicis a través de Moodle, Teams, etc. El professorat vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius al seu abast

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens	50%	5	0,2	1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 12, 15
Treball escrit a partir d'una monografia (ressenya)	30%	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 14, 15, 16, 17
Treballs escrits: comentaris sobre pràctiques d'aula	20 %	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 17

Bibliografia

Manuels de consulta

García de Cortázar, J. A.; Sesma, J. A.: *Historia de la Edad Media, una síntesis interpretativa*. Alianza Universidad, 1997

Salrach, J.M., *Entre Roma i el Renaixement. Història i textos de l'Occident Medieval*, Eumo, Vic, 2002.

Contamine, Bompaigne i altres. *La economía medieval*. Akal. Madrid, 2000.

Baschet, J. *La civilisation féodale. De l'an mil à la colonisation de l'Amérique*. Aubier, Ed. Flammarion, París 2004. Traducció: *La civilización feudal: Europa del año mil a la colonización de América*. Fondo de Cultura Económica, USA 2010.

Traducció a: Baschet, J. *La civilización feudal. Europa del año mil a la colonización de América*. Fondo de Cultura Económica. USA 2010.

Wickham, Chris. *Europa en la Edad Media. Una nueva interpretación*. Ed. Crítica, Barcelona, 2017.

Donado Vara, J. - Echevarría Arsuaga, A. *Historia Medieval I (siglos V-XII)*, UNED, Madrid, 2014

Donado Vara, J. - Echevarría Arsuaga, A. - Baquero Goñi, C. *Historia Medieval II (siglos XIII-XV)*, UNED, Madrid, 2014

Obres generals (per períodes i temes)

Devroey, J-P. *Économie rurale et société dans l'europe franque (VIe-lxe siècles)*. Ed. Belin, Paris, 2003

Faci, J. *Introducción al mundo Bizantino*. Ed. Síntesis, 1996.

Bresh, H.; Guichard, P.; Mantran R.: *Europa y el Islam en la Edad Media*. Ed. Crítica, Barcelona, 2001

Wickham, C: *Una historia nueva de la alta Edad Media*. Crítica, Barcelona, 2009

Toubert; P: *Europa en su primer crecimiento. De Carlomagno al año mil*. Publicacions de la Universitat de València, 2006

Bartlett, R.: *La formación de Europa. Conquista, civilización y cambio cultural, 950-1350*. Publicacions Universitat de València, 2003.

T. Bisson: *La crisis del siglo XII*. Ed. Crítica, 2010

G. Bois: *La gran depresión medieval: siglos XIV-XV: el precedente de una crisis sistémica*. Publicacions de la Universitat de València, 2001

Revista *Debats* 5 (1985): El debate Brenner, AAVV.

Romano, R. - Tenenti, A., *Los fundamentos del mundo moderno*, Siglo XXI, Madrid, 1989 (1ª ed. 1971)

P. Contamine: *La guerra en la Edad Media*. Ed. Labor, 1984

Bibliografía instrumental

Kinder-Hilgemann. *Atlas Histórico Mundial*, ed. Istmo, 2 vols.

Bonnassie, P. *Vocabulario básico de la historia medieval*, ed. Crítica

Loyn, H. R. *Diccionario Akal de Historia Medieval*. Akal, Madrid, 1998

MacKay-Ditchburn (eds). *Atlas de Europa Medieval*, ed. Cátedra.

Salrach, J.M., *Entre Roma i el Renaixement. Història i textos de l'Occident Medieval*, Eumo, Vic, 2002.

F. Maíllo: *Vocabulario básico de la historia del Islam*. Ed. Akal, 1987